



Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. liepos 12 d.*

„Laisvas prekių judėjimas — Kiekybiniam apribojimui lygiaverčio poveikio priemonės — Nacionalinė sertifikavimo procedūra — Atitikties nacionalinei teisei prezumpcija — Galimybė taikyti EB 28 straipsnį privačiai sertifikavimo įstaigai“

Byloje C-171/11

dėl *Oberlandesgericht Düsseldorf* (Vokietija) 2011 m. kovo 30 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2011 m. balandžio 11 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Fra.bo SpA

prieš

Deutsche Vereinigung des Gas- und Wasserfaches eV (DVGW) – Technisch-Wissenschaftlicher Verein

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kuriį sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot, teisėjai A. Prechal, K. Schieman (pranešėjas), L. Bay Larsen ir E. Jarašiūnas,

generalinė advokatė V. Trstenjak,

posėdžio sekretorius K. Malacek, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2012 m. vasario 15 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Fra.bo SpA*, atstovaujamos *Rechtsanwälte A. Saueracker ir M. Becker*,

— *Deutsche Vereinigung des Gas- und Wasserfaches eV (DVGW) – Technisch- Wissenschaftlicher Verein*, atstovaujamos advokatų C. Tellman ir F.-E. Hufnagel,

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos T. Henze ir N. Graf Vitzthum,

— Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek ir D. Hadroušek,

— Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos C. Wissels ir B. Koopman,

* Proceso kalba: vokiečių.

– Europos Komisijos, atstovaujamos G. Zavvos, G. Wilms, L. Malferrari ir C. Hödlmayr,

– ELPA priežiūros institucijos, atstovaujamos M. Schneider ir X. Lewis,

susipažinęs su 2012 m. kovo 28 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su EB 28 ir 81 straipsnių bei 86 straipsnio 2 dalies išaiškinimu.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp *Fra.bo SpA* (toliau – *Fra.bo*), pagal Italijos teisę įsteigtos bendrovės, kuri specializuojasi varinių jungčių, skirtų visų pirma vandens arba dujų vamzdžiams, gamybos ir pardavimo srityse, ir Vokietijoje įsikūrusios sertifikavimo įstaigos *Deutsche Vereinigung des Gas- und Wasserfaches eV (DVGW) - Technisch-Wissenschaftlicher Verein* (toliau – DVGW) dėl pastarosios sprendimo panaikinti arba atsisakyti pratęsti *Fra.bo* gaminamų ir parduodamų varinių jungčių sertifikatą.

Vokietijos teisė

- 3 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą ir suinteresuotųjų šalių pastabų matyti, kad 1980 m. birželio 20 d. Nutarimu dėl vandeniui tiekti taikomų bendrųjų sąlygų (*Verordnung über Allgemeine Bedingungen für die Versorgung mit Wasser*) (*BGBI.* 1980 I, p. 750, toliau – *AVBWasserV*) nustatomos santykiams tarp vandens tiekimo įmonių ir jų klientų taikomos bendrosios pardavimo sąlygos, nuo kurių šalys gali laisvai nukrypti.
- 4 Tuo metu, kai vyko pagrindinėje byloje nagrinėjami įvykiai, *AVBWasserV* 12 straipsnio 4 dalyje buvo nustatyta:

„Gali būti naudojamos tik tokios medžiagos ir įrenginiai, kurie pagaminti laikantis pripažintų techninių standartų. Pripažintos vertinimo įstaigos ženklai (pavyzdžiui, DIN-DVGW, DVGW arba GS) rodo, kad šios sąlygos tenkinamos.“

- 5 2010 m. sausio 13 d. nutarimu (*BGBI.* 2010 I, p. 10) *AVBWasserV* 12 straipsnio 4 dalis buvo pakeista taip:

„Gali būti naudojami tik tokie produktai ir įrenginiai, kurie atitinka visuotinai pripažintus techninius standartus. Laikoma, kad pirmame sakinyje pateiktos nuostatos laikomasi, jei geriamojo vandens srityje aiškiai naudojamas CE ženklavimas. Jeigu CE ženklavimo nereikalaujama, tokia prielaida daroma ir tuomet, kai produktas arba įrenginys yra pažymėtas pramonės šakos akredituotos sertifikavimo įstaigos ženklu, būtent DIN-DVGW arba DVGW. Jei produktai ir įrenginiai:

- 1) buvo teisėtai pagaminti kitoje Europos ekonominės erdvės susitarimui priklausančioje valstybėje narėje arba
- 2) buvo teisėtai pagaminti ar patiekti į rinką kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Turkijoje

ir neatitinka trečiame sakinyje nurodytų ženklų techninių specifikacijų, laikoma, kad jų atžvilgiu pirmiau minėtose valstybėse buvo atlikti lygiaverčiai bandymai ir patikrinimai, jeigu jais užtikrinamas Vokietijoje reikalaujamas apsaugos lygis.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 6 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą ir suinteresuotųjų šalių pastabų matyti, kad *Fra.bo* yra Italijoje įsteigta bendrovė, kuri gamina ir parduoda varines jungtis. Varinės jungtys yra du vandens arba dujų vamzdžius jungiančios dalys, kurių galuose, siekiant užtikrinti sandarumą, yra iš elastomero pagaminti sandarinimo žiedai.
- 7 DVGW yra 1859 m. pagal privatinės teisės normas įsteigta ne pelno įstaiga, kurios tikslas pagal įstatus yra skatinti dujų ir vandens tiekimą. Vokietijoje DVGW yra pripažinta „visuomenei naudinga“ subjektu; šis statusas pagal Mokesčių kodekso (*Abgabenordnung*) 51 ir paskesnius straipsnius suteikiamas subjektams, kurių veikla yra skatinti materialinį, dvasinį arba moralinį bendrumą. Remiantis DVGW įstatų 2 straipsnio 2 dalimi, ši įstaiga negina šio sektoriaus gamintojų interesų.
- 8 Vandens srityje yra apie 350 DVGW parengtų standartų. Ginčui pagrindinėje byloje reikšmingas techninis standartas W 534. Jis yra pagrindas savanoriškai sertifikuoti produktus, galinčius turėti kontaktą su geriamuoju vandeniu.
- 9 1999 m. pabaigoje *Fra.bo* pateikė DVGW prašymą dėl nagrinėjamų varinių jungčių sertifikavimo. DVGW pavedė *Materialprüfungsanstalt Darmstadt* atlikti reikalingus bandymus. *Materialprüfungsanstalt Darmstadt* pagal subrangos sutartį pavedė minėtus bandymus atlikti Italijoje įsikūrusiai įmonei *Cerisie Laboratorio*, kuri yra pripažinta ne DVGW, bet atitinkamų Italijos institucijų. 2000 m. lapkričio mėnesį DVGW išdavė *Fra.bo* penkerius metus vandens tiekimo srityje galiojantį sertifikatą.
- 10 Gavusi trečiųjų šalių skundų, DVGW pradėjo papildomo patikrinimo procedūrą ir vėl pavedė *Materialprüfungsanstalt Darmstadt* atlikti bandymus. Italijos gamintojo atsiųsti gaminiai buvo išbandyti atliekant „ozono testą“, kuriuo tikrinamas varinėse jungtyse naudojamų iš elastomero pagamintų sandarinimo žiedų atsparumas azotui. 2005 m. birželio mėnesį DVGW pranešė *Fra.bo*, kad jos jungtys neišlaikė „ozono testo“, tačiau, kaip numatyta DVGW taisyklėse, *Fra.bo* gali per tris mėnesius pateikti teigiamą bandymų ataskaitą. Tačiau DVGW nepripažino vėliau *Cerisie Laboratorio* parengtos bandymų ataskaitos, nes ši įmonė nebuvo DVGW akredituota kontrolės įstaiga. Ginče pagrindinėje byloje DVGW taip pat nurodo, jog ši ataskaita yra iš esmės nepakankama dėl to, kad joje nenurodomos nei testo specifikacijos, nei medžiagoms taikytos sąlygos.
- 11 Tuo metu pagal nustatytą procedūrą, kurioje *Fra.bo* nedalyvavo, DVGW pakeitė techninį standartą W 534 ir įvedė „3000 valandų testą“, kuriuo siekiama užtikrinti ilgesnį sertifikuojamų produktų tarnavimo laiką. Iš DVGW atsakymo į Teisingumo Teismo rašytinį klausimą matyti, kad „3000 valandų testo“ esmė yra ta, jog varinėse jungtyse naudojamas iš elastomero pagamintas sandarinimo žiedas 3 000 valandų laikomas 110 laipsnių pagal Celsijų temperatūroje. Pagal DVGW taisykles atitikties sertifikatų turėtojai privalo per tris mėnesius nuo šio standarto pakeitimų įsigaliojimo pateikti papildomo sertifikavimo prašymą, kad būtų patvirtintas pakeistų reikalavimų laikymasis. *Fra.bo* tokio prašymo nepadaavė ir nepateikė savo varinių jungčių, kad būtų atliktas „3 000 valandų testas“.
- 12 2005 m. birželio mėnesį DVGW panaikino įmonei *Fra.bo* išduotą atitikties sertifikatą, motyvuodama tuo, kad ši jai nepateikė teigiamos „3 000 valandų testo“ bandymų ataskaitos. DVGW taip pat atmetė prašymą pratęsti šio sertifikato galiojimą motyvuodama tuo, kad nėra ką pratęsti, nes atitikties sertifikatas nebeegzistuoja.
- 13 *Fra.bo* pareiškė DVGW ieškinį *Landgericht Köln*, kuriame tvirtina, kad nagrinėjamo atitikties sertifikato panaikinimu ir (arba) atsisakymu jį pratęsti pažeidžiama Sąjungos teisė. *Fra.bo* teigimu, DVGW atžvilgiu taikomos su laisvu prekių judėjimu susijusios nuostatos, būtent EB 28 ir paskesni straipsniai, ir šio sertifikato panaikinimas, kaip ir atsisakymas jį pratęsti, gerokai apsunkina jos patekimą į Vokietijos rinką. Iš tiesų dėl atitikties prezumpcijos, kuri taikoma DVGW pagal *AVBWasserV*

12 straipsnio 4 dalį sertifikuotoms prekėms, be šio sertifikato *Fra.bo* būtų praktiškai neįmanoma parduoti savo prekių Vokietijoje. Be to, „3000 valandų testas“ nėra objektyviai pateisinamas ir DVGW neturi teisės *a priori* atmesti laboratorijų, kurias yra pripažinusios kitų valstybių narių nei Vokietijos Federacinė Respublika atitinkamos institucijos, o ne pati DVGW, pateiktų bandymų ataskaitų. Beje, DVGW laikytina įmonių asociacija, kuri, nustatydamą ginčijamus techninius standartus, taip pat pažeidžia EB 81 straipsnį.

- 14 Būdama pagal privatinės teisės normas įsteigta asociacija, DVGW mano, kad jai netaikomos nuostatos dėl laisvo prekių judėjimo ir tik Vokietijos Federacinė Respublika turi atsakyti už galimą EB 28 straipsnio pažeidimą, kiek tai susiję su *AVBWasserV* 12 straipsnio 4 dalies priėmimu. Todėl niekas netrukdo DVGW nustatyti griežtesnius techninius standartus, nei kitose valstybėse narėse nei Vokietijos Federacinė Respublika galiojantys standartai, ir taikyti juos savo vykdomoje sertifikavimo veikloje. DVGW teigimu, ji taip pat turi teisę dėl su kokybe susijusių prižasčių atsižvelgti tik į savo pačios pripažintas laboratorijas. Be to, kaip standartizacijos įstaiga, ji nevykdo jokios ekonominės veiklos, kaip tai suprantama pagal kartelių teisės aktus, todėl negalima taikyti EB 81 straipsnio.
- 15 *Landgericht Köln* atmetė *Fra.bo* ieškinį motyvuodamas tuo, kad DVGW gali savarankiškai priimti sprendimą dėl reikalavimų, kuriuos ji nustato tam, kad galėtų būti išduotas atitiktis sertifikatas. *Fra.bo* apskundė šio teismo priimtą sprendimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, prašydama, remiantis taip pačiais argumentais, įpareigoti DVGW pratęsti nagrinėjamų jungčių atitiktis sertifikato galiojimo terminą ir sumokėti 1 000 000 EUR dydžio žalos atlyginimą ir palūkanas.
- 16 Kadangi *Oberlandesgericht Düsseldorf* kilo abejonų dėl su laisvu prekių judėjimu ir įmonių karteliais susijusių nuostatų taikymo DVGW veiklai, šis teismas nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar EB 28 straipsnį <...>, prireikus kartu su EB 86 straipsnio 2 dalimi <...>, reikia aiškinti taip, kad privatinės teisės reguliuojamai įstaigai, kuri buvo įsteigta tam, kad rengtų techninius standartus konkrečioje srityje ir remdamasi šiais techniniais standartais sertifikuotų produktus, rengiant šiuos techninius standartus bei vykdant sertifikavimą minėtos nuostatos yra privalomos, jei nacionalinis įstatymų leidėjas sertifikuotus produktus aiškiai laiko atitinkančiais įstatymus ir dėl to praktiškai prekyba tokių sertifikatų neturinčiais produktais yra bent jau gerokai apsunkinta?

2. Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai:

Ar EB 81 straipsnį <...> reikia aiškinti taip, kad pirmajame klausime aprašytos privatinės teisės reguliuojamos įstaigos atliekama veikla techninių standartų rengimo ir produktų sertifikavimo pagal šiuos techninius standartus srityje laikytina „ekonomine“, jeigu įstaiga yra kontroliuojama įmonių?

Jeigu į pirmą klausimą būtų atsakyta teigiamai:

Ar EB 81 straipsnį reikia aiškinti taip, kad įmonių asociacijos atliekamas techninių standartų rengimas ir sertifikavimas remiantis šiais standartais gali paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą, jeigu dėl to kitoje valstybėje narėje teisėtai pagamintas ir parduodamas produktas valstybėje narėje, į kurią jis yra importuojamas, negali būti parduodamas arba gali būti parduodamas tik patiriant didelių sunkumų, nes neatitinka techninių standartų reikalavimų, o prekyba neturint tokio sertifikato, atsižvelgiant į techninių standartų išskirtinę padėtį rinkoje ir nacionalinės teisės nuostatą, pagal kurią įmonių asociacijos išduotas sertifikatas patvirtina teisės aktų reikalavimų laikymąsi, yra beveik neįmanoma, ir jei tokie techniniai standartai, jeigu jie tiesiogiai būtų nustatyti nacionalinio įstatymų leidėjo, negalėtų būti taikomi, nes pažeistų laisvo prekių judėjimo principus?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 17 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar EB 28 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jis taikomas privačios įstaigos vykdomai standartizavimo ir sertifikavimo veiklai, jeigu šios įstaigos sertifikuoti produktai pagal nacionalinės teisės aktus laikomi atitinkančiais nacionalinę teisę ir dėl to apsunkinama prekyba produktais, kurių ši įstaiga nėra sertifikavusi.
- 18 Pirmiausia neginčytina, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos varinės jungtys yra „statybos produktas“, kaip tai suprantama pagal 1988 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyvą 89/106/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su statybos produktais, derinimo (OL L 40, 1989, p. 12; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 9 t., p. 296), iš dalies pakeistą 2003 m. rugsėjo 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 4 t., p. 447; toliau – Direktyva 89/106), kurio atžvilgiu nėra nei suderinto standarto ar Europos techninio liudijimo, nei Sąjungos lygiu pripažintų nacionalinių techninių specifikacijų, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 4 straipsnio 2 dalį.
- 19 Dėl statybos produktų, kurie nepatenka į Direktyvos 89/106 4 straipsnio 2 dalies taikymo sritį, šios direktyvos 6 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad valstybės narės leidžia juos tiekti rinkai savo teritorijoje, jeigu jie atitinka nacionalines nuostatas, atitinkančias EB Sutartį, jei Europos techninėse specifikacijose nenurodoma kitaip.
- 20 Taigi nacionalinės teisės nuostatos, reglamentuojančios statybos produktų, kurių atžvilgiu nėra suderintų arba Sąjungos lygiu pripažintų techninių specifikacijų, turi, kaip, beje, primenama Direktyvoje 89/106, atitikti iš Sutarties kylančius įsipareigojimus, visų pirma laisvo prekių judėjimo principą, numatytą EB 28 ir 30 straipsniuose (šiuo klausimu žr. 2008 m. kovo 13 d. Sprendimo *Komisija prieš Belgiją*, C-227/06, 34 punktą).
- 21 Pirmiausia reikia patikrinti, ar, kaip teigia ieškovė pagrindinėje byloje, tokiomis, kaip antai pagrindinės bylos, aplinkybėmis EB 28 straipsnis taikomas privačios įstaigos vykdomai standartizavimo ir sertifikavimo veiklai.
- 22 Šiuo atžvilgiu primintina, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką bet kokios valstybių narių teisės normos, galinčios tiesiogiai ar netiesiogiai, iš tikrųjų ar potencialiai apsunkinti Bendrijos vidaus prekybą, laikytinos savo poveikiu kiekybiniais apribojimams lygiaverte priemone, kuri yra draudžiama pagal EB 28 straipsnį (1974 m. liepos 11 d. Sprendimo *Dassonville*, 8/74, Rink. p. 837, 5 punktas; 2004 m. vasario 5 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-270/02, Rink. p. I-1559, 18 punktas ir minėto Sprendimo *Komisija prieš Belgiją* 40 punktas). Taigi vien tai, kad importuotojas atgrasomas nuo tam tikrų produktų tiekimo ar prekybos atitinkamoje valstybėje narėje, yra laisvo prekių judėjimo kliūtis (2008 m. balandžio 24 d. Sprendimo *Komisija prieš Liuksemburgą*, C-286/07, 27 punktas).
- 23 Be to, Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad valstybė narė nevykdo jai pagal EB 28 ir 30 straipsnius tenkančių įsipareigojimų, jeigu be pagrįsto pateisinimo skatina ūkio subjektus, norinčius jos teritorijoje prekiauti statybos produktais, teisėtai pagamintais ir (arba) parduodamais kitoje valstybėje narėje, gauti nacionalinius atitikties ženklus (šiuo klausimu žr. minėtą Sprendimą *Komisija prieš Belgiją*) arba jei neatsižvelgia į kitų valstybių narių išduotus atitikties įvertinimo sertifikatus (šiuo klausimu žr. 2005 m. lapkričio 10 d. Sprendimą *Komisija prieš Portugaliją*, C-432/03, Rink. p. I-9665).
- 24 Yra aišku, kad DVGW yra privati ne pelno įstaiga, kurios veiklos Vokietijos Federacinė Respublika nefinansuoja. Be to, neginčytina tai, kad ši valstybė narė nedaro lemiamos įtakos DVGW vykdomai standartizavimo ir sertifikavimo veiklai, nors dalis šios įstaigos narių ir yra viešosios institucijos.

- 25 DVGW teigia, kad, atsižvelgiant į jos, kaip privačios įstaigos, teisinį pobūdį, EB 28 straipsnis jai netaikomas. Kitos suinteresuotosios šalys mano, kad privačios įstaigos esant tam tikroms aplinkybėms gali turėti pareigą atsižvelgti į EB 28 straipsniu užtikrinamą laisvą prekių judėjimą.
- 26 Todėl reikia patikrinti, ar, atsižvelgiant visų pirma į teisinį kontekstą, kuriame vykdoma, pagal privatinės teisės normas įsteigtos įstaigos, kaip antai DVGW veikla, ši veikla kaip ir valstybės priemonės, gali sudaryti laisvo prekių judėjimo kliūčių.
- 27 Nagrinėjamu atveju pirmiausia pažymėtina, kad Vokietijos įstatymų leidėjas *AVBWasserV* 12 straipsnio 4 dalyje nustatė, jog DVGW sertifikuoti produktai atitinka nacionalinę teisę.
- 28 Antra, šalys pagrindinėje byloje sutaria, kad DVGW yra vienintelė įstaiga, kuri gali sertifikuoti, kaip tai suprantama pagal *AVBWasserV* 12 straipsnio 4 dalį, pagrindinėje byloje nagrinėjamas varinės jungtis. Kitaip tariant, tokių produktų atveju DVGW yra vienintelė galimybė gauti atitikties sertifikatą.
- 29 DVGW ir Vokietijos vyriausybė nurodė, kad, be DVGW sertifikavimo, yra kita procedūra, pagal kurią galima pavesti ekspertui patikrinti produkto atitiktį visuotinai pripažintiems techniniams standartams, kaip jie suprantami pagal *AVBWasserV* 12 straipsnio 4 dalį. Tačiau iš atsakymų į Teisingumo Teismo pateiktus rašytinius ir žodinius klausimus matyti, kad dėl administracinių sunkumų, susijusių su specifinių procedūrinių taisyklių, reglamentuojančių tokio eksperto darbą, nebuvimu, ir papildomų išlaidų, tenkančių dėl individualios ekspertizės, ši procedūra tampa beveik arba išvis nepraktikuojama.
- 30 Trečia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad DVGW sertifikavimo nebuvimas praktiškai sudaro didelių kliūčių atitinkamų produktų prekybai Vokietijos rinkoje. Iš tiesų, nors *AVBWasserV* tik nustatomos santykiams tarp vandens tiekimo įmonių ir jų klientų taikomos bendrosios pardavimo sąlygos, nuo kurių šalys gali laisvai nukrypti, iš bylos medžiagos matyti, kad praktiškai beveik visi Vokietijos vartotojai perka tik DVGW sertifikuotas varines jungtis.
- 31 Esant tokioms aplinkybėms konstatuotina, kad tokia įstaiga, kaip antai DVGW, visų pirma dėl jai suteiktos teisės sertifikuoti produktus faktiškai turi įgaliojimus reguliuoti tokių produktų, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjamos varinės jungtis, patekimą į Vokietijos rinką.
- 32 Todėl į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad taip: EB 28 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jis taikomas privačios įstaigos vykdomai standartizavimo ir sertifikavimo veiklai, jeigu šios įstaigos sertifikuoti produktai pagal nacionalinės teisės aktus laikomi atitinkančiais nacionalinę teisę ir dėl to apsunkinama prekyba produktais, kurių ši įstaiga nėra sertifikavusi.

Dėl antrojo klausimo

- 33 Kadangi antrąjį klausimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pateikė tik tuo atveju, jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, į jį atsakyti nereikia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 34 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

EB 28 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jis taikomas privačios įstaigos vykdomai standartizavimo ir sertifikavimo veiklai, jeigu šios įstaigos sertifikuoti produktai pagal nacionalinės teisės aktus laikomi atitinkančiais nacionalinę teisę ir dėl to apsunkinama prekyba produktais, kurių ši įstaiga nėra sertifikavusi.

Parašai.